

27

ELŐTERJESZTÉS

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének ülésére

Tárgy: Az Orosházi Települési Értéktár elmúlt időszakban végzett munkájáról szóló beszámoló

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Orosházi Települési Értéktárat, a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényben kapott felhatalmazása alapján, Orosháza Város Önkormányzata hívta életre 280/2013. (X. 31.) K. t. számú határozatával.

A törvény preambuluma deklarálja, hogy a magyar nemzeti értékek, és azokon belül a hungarikumok megőrzendő és egyedülálló értékek, ezért az összetartozás, az egység és a nemzeti tudat erősítése érdekében nemzetünk értékeit össze kell gyűjteni. Az értékvédelem alapjául szolgáló dokumentációt a szigorú nyilvántartás és kutathatóság szabályai szerint meg kell őrizni, az értékeket pedig ápolni, védelmezni, támogatni kell. Örökségünket, a magyar kultúra évezredes értékeit, a magyarság szellemi és anyagi alkotásait, ember alkotta és természet adta értékeit átfogó értéktárban kell összesíteni.

Fentiekre tekintettel a jogalkotó intézményesített rendszert hozott létre, így a nemzeti értékek azonosítása, rendszerezése és védelme egy többszörösen összetett, alulról felfelé építkező rendszerben, az ún. Magyar Nemzeti Értékek Piramisában történik. Az értékek felkutatása, azonosítása és gyűjtése a településeken, a települési értéktárakban kezdődik, hiszen a helyi értékeket a helyiek ismerik a legjobban. Ezen célból jött létre települési értéktárunk, ami az Orosházi Települési Értéktár Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) által kiemelkedő helyi jelentőségűnek nyilvánított javak összességéből áll össze.

Az Orosházi Települési Értéktárban jelenleg már 22 helyi nemzeti érték található, amelyek felsorolása jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Bizottságunk félévente beszámol a munkájáról Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének és tájékoztatja az elvégzett tevékenységéről. A legutóbbi beszámoló óta eltelt időben - a bizottsági döntéseknek megfelelően - Horváth József elnök úr egyeztető megbeszélést kezdeményezett a Békés Megyei Önkormányzat - Megyei Értéktárának titkáránál, melyre 2016. novemberének végén került sor. A megbeszéléseken a Bizottságunk által korábban a Megyei Értéktárba benyújtott felterjesztések elutasításának okairól, indokairól kapott tájékoztatást az elnök úr, illetve számos tanács és észrevétel hangzott el a Megyei Értéktár titkára részéről azzal kapcsolatban, hogy mivel szükséges kiegészíteni az orosházi értékek megyei értéktárba történő felvételre vonatkozó javaslatunkat az esetleges jövőbeli sikeres felterjesztésük érdekében.

Fontosnak tartom megemlíteni, hogy 2017. év elején tájékoztató levelek kiküldésére került sor a helyi nemzeti értékek szélesebb körének felkutatására, a szükséges dokumentumok összegyűjtése, benyújtása érdekében.

A kiküldött levelekben a települési értéktárunkba felterjesztésre javasolt, de még fel nem terjesztett orosházi helyi értékek javaslattevőit kértük, hogy szíveskedjenek kiegészíteni a hiányosan beküldött felterjesztéseiket, illetve csatolják a javaslattevői laphoz a szükséges mellékleteket. Ennek eredményeként az Orosházi Települési Értéktárba 3 új helyi nemzeti érték felvételét kezdeményezték az elmúlt félévben, melyek a következők:

- A Dr. Rákóczi Attila által felterjesztett „Az orosházi Mécses-halom” helyi nemzeti érték,
- az Orosházi Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola által javasolt „Dr. Hajdú Mihály szellemi munkássága” helyi nemzeti érték,
- illetve a Rózsa Zoltán által felterjesztett „Árpád-kori Orosháza” helyi nemzeti érték.

Bizottságunk a beérkezett javaslatok megvizsgálását követően egyhangú szavazati aránnyal döntött ezen három helyi nemzeti érték Orosházi Települési Értéktárba való felvételéről.

Továbbra is várjuk az Orosházán élők javaslatait a környezetünkben lévő helyi értékek megőrzése és a bennük felhalmozódott tudás jövő nemzedék számára történő átörökítése érdekében és kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Orosházi Települési Értéktár Bizottság által benyújtott beszámoló elfogadja.

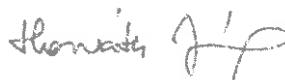
Végrehajtásért felelős: Horváth József bizottsági elnök

Határidő: 15 nap

Orosháza, 2017. február 13.

Fejes Róbertné
alpolgármester

Horváth József
bizottsági elnök

OROSHÁZI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR

Sor szám	Helyi érték			Orosházi Települési Értéktár	
	neve	kapcsolattartó	kategória*	felterjesztés dátuma	elfogadás dátuma
1.	Orosházi bélyeges téglák	Monarchia Bélyeges Téglá Gyűjtők Egyesülete Benkő József	4	2013. február 15.	2014. március 25.
2.	Orosháza Iótenyésztése és Iósportja	Kunos Gyula János	5	2013. december 16.	2014. március 25.
3.	Történelmi Emlékpark Gellértgyháza	Történelmi Gellértgyházáért Alapítvány Rózsa Zoltán	5	2013. december 2. 2014. február 12.	2014. március 25.
4.	Orosházi paprikás kolbász vastag és vékony-hagymányosan érelt	Orosházi Kolbászklub Hagyományörző Egyesület	1	2014. február 14.	2014. március 25.
5.	Thék Endre munkássága	Justh Zsigmond Városi könyvtár	5	2014. február 14.	2014. november 24.
6.	Justh Zsigmond munkássága	Justh Zsigmond Városi könyvtár	5	2014. február 14.	2014. november 25.
7.	Orosházi szalán varrott szórhímezés	Tóth Imréné	5	2014. október 1.	2014. november 25.
8.	Katolikus Emléktér Katólikus Emléktér	Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda Selmeci László	5	2014. október 13.	2014. november 25.
9.	Orosházi búzacsíramalé	Tóth Bálint	1	2014. október 30.	2014. november 25.
10.	Orosházi kovászos fehér kenyér	Csizmadia Lajosné	1	2015. február 4.	2015. február 10.

11.	Evangelikus Egyházközség Levéltára	Oroszázi Evangelikus Egyházközség	5	2015. február 24.	2015.július 2.
12.	Szőlőtermesztés Oroszázi az 1744-es újratelepедéstől napjainkig	Gombkötő Sándor	5	2015. március 18.	2015. október 27.
13.	8 tojásos száraztészta	Asztalosné Szilágyi Julianna	1	2015. április 8.	2015. október 27.
14.	Mokry Sámuel búzanemesítő munkássága, életműve	Oroszázi és Térsége Gazdakör Horváth József	5	2015.szeptember 22.	2015. október 27.
15.	Oroszázi banán	Asztalos László	1	2015. október 13.	2015. október 27.
16.	Oroszázi lakodalmas kulesos kalács	Asztalos László	1	2015. október 13.	2015. október 27.
17.	Oroszázi baromfi ipara és története	Merián Foods Kft. Ambrus Borbála	1	2015. október 26.	2015. október 27.
18.	ORSI virsli	Merián Foods Kft. Ambrus Borbála	1	2015. október 26.	2015. október 27.
19.	Oroszázi Pipitér kézműves tehénsajt és tejtermékek	Dr. Székely Nóra	1	2015. október 27.	2015. október 27.
20.	Dr. Hajdú Mihály munkássága	Oroszázi Református Két Tanítási nyelvű Ált. isk. Bárdos Zsuzsa	5	2017. január 30.	2017. február 6.
21.	Árpád-kori Oroszázi	Rózsa Zoltán	5	2017. január 19.	2017. február 6.
22.	Az oroszázi Méceses- halom	Dr. Rákóczi Attila	5	2017. február 1	2017. február 6.

A helyi értékek szakterületenkénti kategóriái

1., agrár- és élelmiszergazdaság: az agrárium szellemi termékei és tárgyi javai - beleértve az erdészet, halászat, vadászat és állategészségügy területét -, különösen a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek, a borászat, továbbá az állat- és növényfajták.

2., egészség és életmód: a tudományos és népi megelőzés és gyógyászat, természetgyógyászat szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a gyógyszerek, gyógynövények, gyógyhatású készítmények, gyógyvíz- és fürdőkultúra.

3., épített környezet: a környezettudatos építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített része, amely elsődlegesen az egyéni és közösségi lét feltételeinek megteremtését szolgálja; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek.

4., ipari és műszaki megoldások: az ipari termelés – beleértve a kézműipart, kézművességet is – szellemi termékei és tárgyi javai, különösen az egyes technológiák, technikák, berendezés-, gép- és műszergyártás, műszaki eszközökkel végzett személy- és áruszállítás.

5., kulturális örökség: a kulturális örökség szellemi és tárgyi javai, különösen az irodalom, a tudomány, a népművészet és népi kézművesség, néprajz, filmművészet, iparművészet, képzőművészet, táncművészet és zeneművészet; továbbá a védett ingatlan értékei, különösen a nemzeti vagydon körébe tartozó, kiemelkedő értékű műemlékek és régészeti lelőhelyek, nemzeti és történelmi emlékhelyek, világörökségi helyszínek.

6., sport: a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgáló, a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, különösen a sportolói életművek és csúcsteljesítmények.

7. természeti környezet: az ember természetes környezetének tárgyi javai, különösen a fizikai és biológiai képződmények vagy képződménycsoportok, geológiai és geomorfológiai képződmények, természeti tájak, természeti területek, életközösségek és ökológiai rendszerek; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek.

8. turizmus és vendéglátás: a turizmus és a vendéglátás szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a turisztikai attrakciók, szolgáltatások, a vendéglátó ipari termékek, valamint a vendéglátás körébe tartozó étel- és italkészítési eljárások.